Parlament Europejski
2024-2029

TEKSTY PRZYJĘTE

P10_TA(2025)0086

Absolutorium za rok 2023: budżet ogólny UE – Europejska Służba Działań Zewnętrznych

1. Decyzja Parlamentu Europejskiego z dnia 7 maja 2025 r. w sprawie absolutorium z wykonania budżetu ogólnego Unii Europejskiej za rok budżetowy 2023, sekcja X – Europejska Służba Działań Zewnętrznych (2024/2024(DEC))

Parlament Europejski,

– uwzględniając budżet ogólny Unii Europejskiej na rok budżetowy 2023[1],

– uwzględniając skonsolidowane roczne sprawozdanie finansowe Unii Europejskiej za rok budżetowy 2023 (COM(2024)0272 – C10-0072/2024)[2],

– uwzględniając roczne sprawozdanie z działalności Europejskiej Służby Działań Zewnętrznych za rok 2023 oraz jego sprawozdanie z zarządzania budżetem i finansami za rok 2023,

– uwzględniając sprawozdanie roczne Trybunału Obrachunkowego dotyczące wykonania budżetu za rok budżetowy 2023 wraz z odpowiedziami instytucji[3],

– uwzględniając poświadczenie wiarygodności[4] rachunków, jak również legalności i prawidłowości operacji leżących u ich podstaw przedłożone przez Trybunał Obrachunkowy za rok budżetowy 2023 zgodnie z art. 287 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,

---

1 Dz.U. L 58 z 23.2.2023, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/budget/2023/1/oj.
2 Dz.U. C, C/2024/5462, 10.10.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/5462/oj.
3 Dz.U. C, C/2024/5882, 9.10.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/5882/oj.
4 Dz.U. C, C/2024/6041, 10.10.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/6041/oj.

– uwzględniając art. 314 ust. 10 oraz art. 317, 318 i 319 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,

– uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2018/1046 z dnia 18 lipca 2018 r. w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii, zmieniające rozporządzenia (UE) nr 1296/2013, (UE) nr 1301/2013, (UE) nr 1303/2013, (UE) nr 1304/2013, (UE) nr 1309/2013, (UE) nr 1316/2013, (UE) nr 223/2014 i (UE) nr 283/2014 oraz decyzję nr 541/2014/UE, a także uchylające rozporządzenie (UE, Euratom) nr 966/2012[5], w szczególności jego art. 59, 118 i 260–263,

– uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2024/2509 z 23 września 2024 r. w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii[6], w szczególności jego art. 59, 118 i 266 do 269,

– uwzględniając decyzję Rady 2010/427/UE z dnia 26 lipca 2010 r. określającą organizację i zasady funkcjonowania Europejskiej Służby Działań Zewnętrznych[7], w szczególności jej art. 8,

– uwzględniając art. 102 Regulaminu i załącznik V do Regulaminu,

– uwzględniając opinię przedstawioną przez Komisję Spraw Zagranicznych,

– uwzględniając sprawozdanie Komisji Kontroli Budżetowej (A10-0069/2025),

1. udziela Wysokiej Przedstawiciel Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa absolutorium z wykonania budżetu Europejskiej Służby Działań Zewnętrznych za rok budżetowy 2023;

2. przedstawia swoje uwagi w poniższej rezolucji;

3. zobowiązuje swoją przewodniczącą do przekazania niniejszej decyzji wraz z rezolucją, która stanowi jej integralną część, Europejskiej Służbie Działań Zewnętrznych, Radzie, Komisji i Trybunałowi Obrachunkowemu, Europejskiej Rzecznik Praw Obywatelskich, jak również Europejskiemu Inspektorowi Ochrony Danych oraz do zarządzenia jej publikacji w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* (seria L).

---

5 Dz.U. L 193 z 30.7.2018, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1046/oj.

6 Dz.U. L, 2024/2509, 26.9.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj.

7 Dz.U. L 201 z 3.8.2010, s. 30, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2010/427/oj.

2. Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 7 maja 2025 r. zawierająca uwagi stanowiące integralną część decyzji w sprawie absolutorium z wykonania budżetu ogólnego Unii Europejskiej za rok budżetowy 2023, sekcja X – Europejska Służba Działań Zewnętrznych (2024/2024(DEC))

Parlament Europejski,

– uwzględniając swoją decyzję w sprawie absolutorium z wykonania budżetu ogólnego Unii Europejskiej za rok budżetowy 2023, sekcja X – Europejska Służba Działań Zewnętrznych,

– uwzględniając art. 102 Regulaminu i załącznik V do Regulaminu,

– uwzględniając opinię przedstawioną przez Komisję Spraw Zagranicznych,

– uwzględniając sprawozdanie Komisji Kontroli Budżetowej (A10-0069/2025),

A. mając na uwadze, że w ramach procedury udzielania absolutorium organ udzielający absolutorium pragnie podkreślić szczególne znaczenie dalszego wzmacniania legitymacji demokratycznej instytucji Unii w drodze zwiększania przejrzystości i odpowiedzialności oraz wdrażania koncepcji budżetowania celowego i dobrego zarządzania zasobami ludzkimi;

B. mając na uwadze, że Europejska Służba Działań Zewnętrznych (ESDZ) jest odpowiedzialna za zarządzanie wydatkami administracyjnymi swojej siedziby głównej w Brukseli oraz sieci 144 delegatur i biur Unii;

C. mając na uwadze, że zakres odpowiedzialności ESDZ został rozszerzony na zarządzanie administracyjne personelem Komisji w delegaturach poprzez szereg umów o gwarantowanym poziomie świadczenia usług;

D. mając na uwadze, że rola delegatur polega na reprezentowaniu Unii i jej obywateli na całym świecie w oparciu o sieci i partnerstwa oraz na propagowaniu wartości Unii;

E. mając na uwadze, że cechą szczególną ESDZ pozostaje nadal jej charakter i pierwotna struktura, takie same jak w chwili jej utworzenia, kiedy połączono personel należący do dawnych departamentów stosunków zewnętrznych Rady i Komisji i dołączono do niego dyplomatów z państw członkowskich;

F. mając na uwadze, że zgodnie z przepisami wewnętrznymi ESDZ sekretarz generalny ESDZ pełni funkcję delegowanego urzędnika zatwierdzającego dla instytucji, a dyrektor generalny ds. zarządzania

zasobami pełni rolę głównego subdelegowanego urzędnika zatwierdzającego;

G. mając na uwadze, że uprawnienia w odniesieniu do personelu ESDZ powierzone na mocy regulaminu pracowniczego organowi powołującemu są wykonywane przez Wiceprzewodniczącego Komisji / Wysokiego Przedstawiciela Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa („wiceprzewodniczącego / wysokiego przedstawiciela”);

H. mając na uwadze, że wykonanie budżetu jest regulowane rozporządzeniem finansowym i przepisami wewnętrznymi dotyczącymi wykonania budżetu ESDZ;

1. zauważa, że budżet ESDZ jest objęty działem 7 WRF „Europejska administracja publiczna”, który w 2023 r. wyniósł łącznie 12,3 mld EUR (co stanowi 6,4 % łącznych wydatków z budżetu Unii); zauważa, że budżet ESDZ wynoszący około 1,1 mld EUR stanowi około 9,2 % całkowitych wydatków administracyjnych Unii;

2. zauważa, że Trybunał Obrachunkowy („Trybunał”) w swoim sprawozdaniu rocznym za rok budżetowy 2023 zbadał próbę 70 transakcji poddawanych przeglądowi w dziale „Administracja”, czyli o 10 więcej niż zbadano w 2022 r.; zauważa ponadto, że według Trybunału wydatki administracyjne obejmują wydatki na zasoby ludzkie, w tym wydatki na emerytury, które w 2023 r. stanowiły około 70 % całkowitych wydatków administracyjnych, oraz wydatki na budynki, wyposażenie, energię, łączność i technologie informacyjne, a także że z kontroli prowadzanych przez Trybunał od wielu lat wynika, że – ogólnie rzecz biorąc – wydatki administracyjne są obarczone niskim ryzykiem;

3. zauważa, że na 70 zbadanych transakcji błędy wystąpiły w 21 (30 %), lecz na podstawie pięciu skwantyfikowanych błędów Trybunał szacuje, iż poziom błędu znajduje się poniżej progu istotności;

4. z zaniepokojeniem zauważa, że w sprawozdaniu rocznym za rok budżetowy 2023 Trybunał stwierdził błąd kwantyfikowalny w jednej z 13 zbadanych płatności i sformułował sześć niekwantyfikowalnych ustaleń dotyczących ESDZ; zauważa, że błąd kwantyfikowalny polegał na tym, że przed podpisaniem umowy najmu przez jedną z delegatur Unii nie przeprowadzono prawidłowego postępowania o udzielenie zamówienia; zauważa, że w 2023 r. ESDZ podjęła działania w celu zaradzenia dwóm błędom kwantyfikowalnym stwierdzonym przez Trybunał w sprawozdaniu rocznym za rok 2022 i zastosowała środki w celu uniknięcia takich problemów w przyszłości;

Zarządzanie budżetem i finansami

5. zauważa, że ostateczny budżet ESDZ na 2023 r. wyniósł

821 900 280 EUR, co stanowi wzrost o 4,45 % w porównaniu z 2022 r.; zauważa, że ESDZ dysponowała również kwotą 259,7 mln EUR (w tym dochodami przeznaczonymi na określony cel i kwotami przeniesionymi) z Komisji na pokrycie kosztów administracyjnych personelu Komisji pracującego w delegaturach Unii; zauważa ponadto, że ESDZ otrzymała dodatkowe wkłady ryczałtowe na pokrycie wspólnych kosztów personelu Europejskiego Funduszu Rozwoju w delegaturach i wspólnych lokalizacjach, a także inne kwoty otrzymane w ramach współużytkowania i innych umów; zauważa, że całkowita kwota budżetu zarządzana przez ESDZ w 2023 r. wyniosła zatem 1198.2 mln EUR (środki na zobowiązania), co stanowi wzrost o 4,8 % w porównaniu z rokiem poprzednim;

6. zauważa, że w 2023 r. wskaźnik wykonania budżetu w odniesieniu do środków na zobowiązania wyniósł 100 %, natomiast wskaźnik wykonania w przypadku płatności wyniósł 91,9 % w porównaniu z 90,6 % w 2022 r.; zauważa, że średni termin płatności wynosił 13,57 dni, zauważa jednak, że 8,63 % całkowitej kwoty wypłacono z opóźnieniem, co doprowadziło do płatności odsetek za zwłokę w wysokości 50 253,91 EUR w 2023 r.; wzywa ESDZ do terminowego regulowania swoich zobowiązań; nalega, aby ESDZ kontynuowała wysiłki na rzecz zwiększenia liczby płatności elektronicznych i poprawy cyfryzacji przepływów pracy, w szczególności w delegaturach;

7. zauważa, że ESDZ poinformowała władzę budżetową o dwóch przesunięciach budżetowych zgodnie z art. 29 ust. 1 rozporządzenia finansowego oraz że dokonała 11 niezależnych przesunięć zgodnie z art. 29 ust. 4 na łączną kwotę 55,7 mln EUR; zauważa, że głównym celem przesunięć było zwiększenie środków w linii budżetowej 3 0 0 3 dotyczącej wydatków na budynki i wydatki powiązane w delegaturach o 18,97 mln EUR oraz w linii budżetowej 3 0 0 1 dotyczącej personelu zewnętrznego i usług zewnętrznych w delegaturach o 5,6 mln EUR; zauważa, że po przesunięciach ostateczny budżet siedziby głównej ESDZ wyniósł 327,8 mln EUR, a ostateczny budżet delegatur – 494,1 mln EUR;

8. zauważa, że w 2023 r. ESDZ stanęła w obliczu rosnących wyzwań politycznych i finansowych, a także wyzwań związanych z prawami człowieka i praworządnością; zauważa, że rosyjska wojna napastnicza przeciwko Ukrainie i jej konsekwencje geopolityczne nadal były kluczową kwestią w 2023 r., w związku z czym ESDZ zapewniała szerokie wsparcie dla Ukrainy, wywierała presję na Rosję i kontynuowała globalne działania informacyjne w celu zaradzenia szerszym konsekwencjom wojny, co obejmowało realizację planu działania w sprawie geopolitycznych skutków rosyjskiej agresji na Ukrainę; uznaje rolę ESDZ w gromadzeniu dowodów przeciwko objętym sankcjami UE rosyjskim mediom i osobom wspieranym przez państwo, które szerzą dezinformację i manipulują informacjami w celu uzasadnienia rosyjskiej wojny napastniczej; podkreśla potrzebę

zapewnienia odpowiednich zasobów Wydziałowi Komunikacji Strategicznej i Prognoz Strategicznych ESDZ w celu skutecznego zwalczania kampanii dezinformacyjnych stosowanych jako narzędzia strategiczne przez reżimy autorytarne i nieliberalne; wzywa ESDZ do wzmocnienia delegatur Unii w krajach Partnerstwa Wschodniego, aby wesprzeć państwa silnie dotknięte agresją wojskową Rosji przeciwko Ukrainie; zauważa, że w 2023 r. pułap finansowy Europejskiego Instrumentu na rzecz Pokoju zarządzanego pod zwierzchnictwem wiceprzewodniczącego / wysokiego przedstawiciela zwiększono z 5,6 mln EUR do ponad 12 mln EUR; wzywa ESDZ do współpracy z Dyrekcją Generalną ds. Rozszerzenia i Wschodniego Sąsiedztwa w celu zapewnienia skutecznego nadzoru i monitorowania projektów finansowanych w ramach instrumentu; zwraca uwagę, że w wyniku ponownego wybuchu konfliktu izraelsko-palestyńskiego po ataku Hamasu z 7 października 2023 r. ESDZ musiała podjąć intensywne wysiłki dyplomatyczne, zachęcać instytucje Unii do apelowania o deeskalację w regionie, reagować na potrzeby humanitarne i wspierać regionalne wysiłki na rzecz pokoju; podkreśla, że pomoc Unii i ESDZ musi być zgodna z szerszymi celami w zakresie praw człowieka i pokoju w regionie, z uwzględnieniem solidnych zabezpieczeń, aby zagwarantować, że środki finansowe nie będą bezpośrednio ani pośrednio wspierać działań terrorystycznych lub działań z użyciem przemocy; podkreśla, że finansowanie przez Unię odbudowy Strefy Gazy powinno rozpocząć się dopiero po uwolnieniu wszystkich zakładników uprowadzonych przez Hamas; podkreśla znaczenie przejrzystości w przydzielaniu środków finansowych w państwach trzecich w celu zapewnienia rozliczalności w dysponowaniu budżetem Unii i nowymi instrumentami finansowymi;

9. wzywa ESDZ do ścisłej współpracy z Komisją w celu zapewnienia, aby pełna restytucja rumuńskiego skarbu narodowego, wraz z dziedzictwem narodowym innych państw członkowskich, znalazła się w programie wszelkich potencjalnych przyszłych działań dotyczących Federacji Rosyjskiej;

10. przypomina, że pojawiły się zarzuty dotyczące zaangażowania pracowników UNRWA zatrudnionych w Strefie Gazy w ataki terrorystyczne Hamasu na Izrael z 7 października 2023 r.; zauważa, że w odpowiedzi na te zarzuty UNRWA formalnie rozwiązała stosunek pracy z dziewięcioma pracownikami; podkreśla, że Komisja współpracuje z UNRWA w celu poprawy systemów kontroli zgodnie z zaleceniami Biura Nadzoru Wewnętrznego ONZ (OIOS), w tym w zakresie monitorowania personelu oraz wzmocnienia wewnętrznych ram dochodzeniowych i etycznych; podkreśla, że w związku z wielokrotnie zgłaszanymi przez Parlament obawami dotyczącymi niewłaściwego wykorzystania finansowania unijnego wszelka unijna pomoc nie powinna w żadnym wypadku służyć finansowaniu terroryzmu; apeluje o nieustanną czujność w celu zapewnienia, aby pieniądze podatników nie były wykorzystywane niezgodnie z

przeznaczeniem; podkreśla znaczenie kontroli w celu zapewnienia przestrzegania przepisów unijnych i prawa międzynarodowego przez beneficjentów funduszy unijnych, a także potrzebę wzmocnienia środków przeciwdziałania niewłaściwemu wykorzystywaniu unijnego wsparcia finansowego; zachęca ESDZ, aby nasiliła działania na rzecz zabezpieczenia finansowania unijnego, i monitorowała realizację celów pośrednich określonych w porozumieniu z kwietnia 2024 r. między komisarzem Várhelyim a komisarzem generalnym UNRWA Lazzarinim, które zawiera przepisy dotyczące przeprowadzania unijnych audytów i wzmocnienia nadzoru wewnętrznego w UNRWA; podkreśla, że Autonomia Palestyńska musi dostosować wszystkie materiały edukacyjne do standardów Unesco, a w szczególności usunąć wszelkie treści zawierające elementy związane z antysemityzmem lub podżeganiem do przemocy; podkreśla, że wsparcie finansowe Unii dla Autonomii Palestyńskiej w dziedzinie edukacji powinno być udzielane pod warunkiem przestrzegania tych standardów; zachęca ESDZ do wspierania wysiłków dyplomatycznych na rzecz znalezienia kompleksowego i trwałego rozwiązania konfliktu izraelsko-palestyńskiego oraz do informowania Parlamentu o wszelkich zmianach we współpracy Unii z Autonomią Palestyńską;

11. zauważa, że w odniesieniu do 2023 r. ESDZ zgłosiła znaczne ograniczenia budżetowe, w związku z czym dokonywano drastycznych cięć i optymalizowano budżet, aby poradzić sobie z inflacją w państwach trzecich, wahaniami walut lokalnych i wzrostem cen, w szczególności kosztów wynajmu powierzchni biurowej, usług informatycznych, bezpieczeństwa i cen energii, co znacznie zwiększyło koszty operacyjne ESDZ w państwach trzecich, a tym samym wpłynęło na jej zdolność do skutecznego działania i wypełniania obowiązku dochowania należytej staranności wobec pracowników rozmieszczonych w delegaturach; ubolewa, że w wyniku presji budżetowej ESDZ odroczyła działania związane z utrzymaniem infrastruktury, odłożyła lub anulowała wydatki na bezpieczeństwo w delegaturach oraz dokonała cięć w pozycjach budżetowych, zmniejszając między innymi budżet na podróże służbowe i wydatki reprezentacyjne, materiały biurowe i szkolenia; ubolewa, że ze względów budżetowych ESDZ musiała nadać pierwszeństwo uczestnictwu personelu w misjach obserwacji wyborów przed innymi rodzajami misji, takimi jak misje powyborcze; podkreśla konieczność ustanowienia służby dyplomatycznej UE;

12. zauważa, że w 2023 r. ESDZ, zarówno w siedzibie głównej ESDZ, jak i w delegaturach, rozpoczęła łącznie 28 otwartych procedur udzielania zamówień publicznych, 27 procedur konkurencyjnych z negocjacjami, 14 procedur negocjacyjnych bez uprzedniej publikacji ogłoszenia o zamówieniu, 6 procedur ograniczonych i 2 procedury negocjacyjne dotyczące zamówień na roboty o średniej wartości, które zakończyły się powodzeniem i doprowadziły do udzielenia zamówień w średnio 52 % przypadków; zauważa, że wysokie standardy i złożoność unijnych przepisów dotyczących zamówień

publicznych mogą być jedną z przyczyn stosunkowo dużej liczby nieudanych postępowań o udzielenie zamówienia, ponieważ stosowanie tych przepisów może stanowić wyzwanie dla oferentów, zwłaszcza w państwach trzecich; zwraca się do ESDZ o zbadanie przyczyn stosunkowo wysokiej liczby nieudanych procedur udzielania zamówień i zaproponowanie rozwiązań zapewniających ich skuteczne wdrożenie przy jednoczesnym utrzymaniu standardów określonych przez Unię; ubolewa, że w odniesieniu do działań zewnętrznych przepisy dotyczące zamówień publicznych zostały uproszczone w drodze przekształcenia rozporządzenia finansowego; podkreśla, że przepisy dotyczące zamówień publicznych mają na celu zapewnienie, aby finansowane projekty spełniały wysokie standardy i aby nie dochodziło przy ich realizacji do nadużyć finansowych; wzywa ESDZ, aby zawsze dążyła do jak najwyższego poziomu kontroli w każdym procesie przetargowym; uważa, że brak znajomości wysokich standardów unijnych przepisów dotyczących zamówień publicznych w państwach trzecich nigdy nie powinien być wykorzystywany jako pretekst ani wymówka do obniżania tych standardów;

13. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że na koniec 2023 r. liczba wspólnych lokalizacji z państwami członkowskimi i innymi partnerami Unii w delegaturach Unii wynosiła 138, czyli o 12 więcej niż w 2022 r.; zauważa, że spośród całkowitej liczby wspólnych lokalizacji w 2023 r. 42 poczyniono z państwami członkowskimi i krajami partnerskimi, 91 z innymi partnerami Unii, a pięć było współużytkowaniem odwróconym; zauważa, że w 2023 r. wspólne lokalizacje stanowiły 8 % całkowitej powierzchni biurowej w delegaturach Unii i dotyczyły ponad połowy delegatur Unii (75), co można postrzegać jako przykład udanej optymalizacji zarządzania budynkami ESDZ, ale także jako wskaźnik rosnącego zainteresowania partnerów współdzieleniem przestrzeni w państwach trzecich oraz znaczenia wspólnej lokalizacji w stosunkach dyplomatycznych;

14. zauważa, że budżet na wyjazdy służbowe w 2023 r. wyniósł 18 948 650 EUR, co stanowi nieznaczny wzrost o 1,46 % w porównaniu z poprzednim rokiem, co miało zrekompensować wzrost kosztów spowodowany inflacją, ale nie było wystarczające w stosunku do faktycznego wzrostu kosztów podróży w 2023 r.; ubolewa, że ESDZ nie ma osobnej linii budżetowej na wyjazdy służbowe i przejazdy wiceprzewodniczącego / wysokiego przedstawiciela, oraz że koszty wyjazdów służbowych i przejazdów wiceprzewodniczącego / wysokiego przedstawiciela są dzielone pomiędzy ESDZ i Komisję w zależności od celu wyjazdu służbowego; zauważa ponadto, że w 2023 r. koszty ESDZ związane z sześcioma wyjazdami wiceprzewodniczącego / wysokiego przedstawiciela wyniosły 2 995,14 EUR, a koszty taksówek lotniczych – 288 145 EUR, co stanowi spadek o 51 % w porównaniu z 2022 r., kiedy koszt taksówek lotniczych wyniósł 588 103 EUR; podkreśla, że szefowie instytucji Unii powinni służyć za dobry przykład dla społeczeństwa i

obywateli, zwłaszcza gdy wykorzystują zasoby Unii do wykonywania swoich zadań; podkreśla, że opcje lotu powinny być wybierane na podstawie kryteriów należytego zarządzania finansami, o ile takie rozwiązania alternatywne są dostępne i dostosowane do porządku obrad i miejsca posiedzeń; podkreśla, że przejrzystość i należyte zarządzanie finansami przy wykorzystywaniu unijnych środków publicznych muszą nadal stanowić podstawową zasadę obowiązującą wszystkie instytucje Unii;

15. zwraca uwagę na możliwy negatywny wpływ cięć na wdrażanie instrumentów spraw zewnętrznych, takich jak Instrument Sąsiedztwa oraz Współpracy Międzynarodowej i Rozwojowej – „Globalny wymiar Europy” (ISWMR – „Globalny wymiar Europy”) i strategia Global Gateway; podkreśla potrzebę przydzielenia wystarczających zasobów Wydziałowi Komunikacji Strategicznej i Prognoz Strategicznych ESDZ, aby nadal skutecznie reagować na kampanie dezinformacyjne stosowane jako narzędzia strategiczne przez reżimy autorytarne i nieliberalne; z zadowoleniem przyjmuje ogłoszenie, że w Dyrekcji Generalnej ds. Komunikacji Społecznej Komisji powstanie grupa zadaniowa ds. komunikacji strategicznej i przeciwdziałania manipulacjom informacjami;

16. nalega na zwiększenie środków na działania w ramach wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa (WPZiB) oraz na inne odpowiednie instrumenty na rzecz pokoju, reagowania na konflikty i reagowania w sytuacjach kryzysowych, a także na protokoły informatyczne i bezpieczeństwa, aby w pełni dostosować działania i zdolności Unii do obecnych wyzwań i konfliktów na całym świecie;

Zarządzanie wewnętrzne, wyniki i kontrola wewnętrzna

17. zauważa, że w następstwie wewnętrznej reorganizacji ESDZ ustanowiła w październiku 2023 r. nową służbę ds. zarządzania korporacyjnego, składającą się z trzech działów odpowiedzialnych za kontrole, audyt wewnętrzny oraz planowanie, sprawozdawczość i zgodność, aby umożliwić ESDZ osiągnięcie większej rozliczalności, lepszego zarządzania i lepszego monitorowania działań; z zadowoleniem przyjmuje fakt, że utworzono również radę ds. zarządzania korporacyjnego w celu zapewnienia spójności w kwestiach związanych z zarządzaniem korporacyjnym w ESDZ; zauważa ponadto, że ESDZ utworzyła dyrekcję zarządzającą odpowiedzialną za pokój, bezpieczeństwo i obronę, dyrekcję ds. pokoju, partnerstwa i zarządzania kryzysowego oraz dwa nowe działy ds. zagrożeń hybrydowych i cyberbezpieczeństwa oraz bezpieczeństwa morskiego, aby lepiej wspierać działania Unii w kwestiach bezpieczeństwa i obrony;

18. zauważa, że w 2023 r. służba ds. zarządzania korporacyjnego przeprowadziła ocenę adekwatności procedur i zasad zarządzania; z zadowoleniem przyjmuje fakt, że w ramach tego procesu ESDZ

zaktualizowała zakres uprawnień Komitetu ds. Audytu i dokonała przeglądu swoich ram kontroli wewnętrznej, rocznego planu zarządzania i ram zarządzania ryzykiem;

19. zauważa, że zgodnie z planem audytu ESDZ na 2023 r. w 2023 r. zakończono trzy audyty, a mianowicie audyt zarządzania rejestrem odstępstw i przypadków niezgodności z przepisami oraz dwa audyty dotyczące zarządzania wynagrodzeniami pracowników miejscowych oraz rekrutacji pracowników miejscowych i równoważnego personelu miejscowego oraz zarządzania nimi; zauważa również z głębokim zaniepokojeniem, że ze względu na reorganizację struktury organizacyjnej i związaną z nią rotację personelu w funkcji audytu wewnętrznego nie można było rozpocząć planowanego audytu w zakresie bezpieczeństwa w 2023 r. oraz że taki audyt zostanie ponownie oceniony w kontekście przygotowywania wieloletniego strategicznego planu audytu wewnętrznego na lata 2025–2027; podkreśla znaczenie przeprowadzania audytów wewnętrznych w sposób rzetelny i regularny; wyraża głębokie ubolewanie, że 4 krytyczne i 49 bardzo ważnych zaleceń z audytu związanych z zakończonymi audytami pozostało otwartych w 2023 r.; wzywa do informowania Parlamentu o wdrażaniu zaleceń;

20. zauważa, że w grudniu 2023 r. Trybunał przyjął sprawozdanie końcowe po audycie dotyczącym funkcji koordynacyjnej ESDZ w celu oceny skuteczności koordynacji, w szczególności w odniesieniu do zarządzania informacjami, zarządzania zasobami ludzkimi i sprawozdawczości, zarówno wewnętrznie, jak i z Komisją i Radą; zauważa, że w 2023 r. niektóre zalecenia z audytu zostały już uwzględnione w bieżących inicjatywach, takich jak wysyłanie pism określających zadania do nowo mianowanych ambasadorów przed objęciem obowiązków, a także działania podejmowane przez ESDZ od 2019 r. w celu wdrożenia jej strategii zarządzania informacjami; wzywa ESDZ do pełnego wdrożenia zaleceń zawartych w sprawozdaniu Trybunału Obrachunkowego w celu zaradzenia stwierdzonym niedociągnięciom w zarządzaniu informacjami, zarówno w jej siedzibie głównej, jak i w delegaturach Unii w krajach trzecich, a także w gabinecie wiceprzewodniczącego / wysokiego przedstawiciela; apeluje o przekazywanie Parlamentowi informacji o działaniach następczych podejmowanych w związku z zaleceniami Trybunału;

21. zauważa, że na podstawie 26 kontroli przeprowadzonych w delegaturach w 2023 r. jako główne wyzwania dla delegatur wskazano bezpieczeństwo, budynki i obciążenia administracyjne; zauważa, że ESDZ wprowadziła w delegaturach środki zarządzania ryzykiem w zakresie bezpieczeństwa oparte na standardach międzynarodowych i najlepszych wzorcach; zauważa, że w 2023 r. służba kontrolna ESDZ sformułowała pięć krytycznych zaleceń i że wszystkie dotyczyły zarządzania trzema delegaturami; zauważa, że we wszystkich przypadkach zalecenia były realizowane przez

zwiększony nadzór i wsparcie ze strony siedziby głównej ESDZ; z zadowoleniem przyjmuje zestaw narzędzi opracowany przez ESDZ w celu reagowania na sytuacje związane z zarządzaniem wewnętrznym;

22. zwraca uwagę, że w 2023 r. trzy delegatury Unii (Republika Środkowoafrykańska, Sierra Leone i Syria) przedstawiły zastrzeżenia w swoich poświadczeniach wiarygodności, głównie w odniesieniu do operacyjnych linii budżetowych zarządzanych przez Komisję; podkreśla, że zastrzeżenia te nie miały znaczącego wpływu finansowego na budżet administracyjny, za który odpowiada ESDZ;

23. wzywa ESDZ i Komisję do ścisłej współpracy z biurem EPLO w Waszyngtonie i delegaturą Unii w Stanach Zjednoczonych w celu określenia, sfinansowania i wdrożenia inicjatyw mających na celu wzmocnienie stosunków transatlantyckich, w tym programów wymiany dla specjalistów pracujących w instytucjach publicznych zarówno w UE, jak i w USA;

24. wzywa ESDZ i delegatury Unii do wzmożonego monitorowania stanu demokracji w różnych krajach oraz do zwiększenia wsparcia logistycznego i technologicznego dla obrońców praw człowieka i osób wywodzących się z ludów tubylczych, ze szczególnym uwzględnieniem kobiet;

25. przypomina, że kluczowe znaczenie ma dalsze wzmacnianie naszego wsparcia na rzecz praw człowieka, demokracji i rozwoju w państwach trzecich za pośrednictwem ISWMR – „Globalny wymiar Europy”, ponieważ świat demokratyczny jest bezpieczniejszym światem; podkreśla, że biorąc pod uwagę obecną sytuację charakteryzującą się szybkim postępem technologicznym i konkurencją geopolityczną, należy jeszcze bardziej zwiększyć zasoby na unijną dyplomację cyfrową; nalega, aby w odniesieniu do państw trzecich działania zewnętrzne Unii wzmacniały „zieloną dyplomację” i transformację ekologiczną, które należą do priorytetów Unii; podkreśla, że ESDZ musi odgrywać zasadniczą rolę w propagowaniu pokoju i stabilności na Bliskim Wschodzie, że należy zwiększyć finansowanie, aby zapewnić pomoc humanitarną w Libanie, Gazie i Syrii, oraz lepiej monitorować prawa człowieka; zwraca uwagę na wsparcie finansowe dla delegatur ESDZ na Bliskim Wschodzie, w krajach Zatoki Perskiej i w Afryce, aby umożliwić im dalsze wdrażanie działań zewnętrznych Unii w regionie;

26. zauważa, że w sprawozdaniu specjalnym nr 14/2023 Trybunał stwierdził niedociągnięcia w stosowanych przez Komisję i ESDZ metodach przydziału finansowania krajom partnerskim i w koncepcji ram monitorowania oraz zalecił, by Komisja i ESDZ szczególnie udoskonaliły metodykę przydziału środków finansowych i oceny oddziaływania wsparcia unijnego, zawęziły zakres procesu programowania, a także uprościły i spójnie stosowały wskaźniki zawarte w wieloletnich programach indykatywnych;

27. z zadowoleniem przyjmuje mianowanie pierwszego Specjalnego Przedstawiciela UE w regionie Zatoki Perskiej;

28. podkreśla, że najnowsze wydarzenia, w szczególności pełnoskalowa inwazja Rosji na Ukrainę i wrogie rosyjskie próby wywierania wpływu na procesy demokratyczne w Europie oraz coraz większa niestabilność na Bliskim Wschodzie, sprawiły, że polityka zagraniczna Unii i jej realizacja znalazły się w centrum zainteresowania państw członkowskich i instytucji; zwraca uwagę na kluczową rolę ESDZ i jej delegatur w prowadzeniu polityki zewnętrznej Unii oraz w zwalczaniu zagranicznych manipulacji informacjami i ingerencji w informacje; podkreśla znaczenie ESDZ dla relacji Unii z 25–30 mln jej obywateli mieszkających poza Unią; przyznaje, że wyższe stopy inflacji i późniejszy kryzys energetyczny spowodowany rosyjską wojną napastniczą w Ukrainie wywarły niewspółmiernie duży wpływ na już strukturalnie niedofinansowany budżet ESDZ w porównaniu z innymi instytucjami unijnymi, i jest zaniepokojony tymi negatywnymi skutkami dla ESDZ i wyników instytucji unijnych oraz brakiem działań w celu naprawy obecnej sytuacji budżetowej, co może mieć poważny wpływ na stosunki Unii z państwami trzecimi;

29. z zadowoleniem przyjmuje niezachwiane wsparcie udzielane Ukrainie, w tym za pośrednictwem cywilnej misji doradczej UE (EUAM Ukraine) oraz szkolenia ukraińskich żołnierzy w ramach misji pomocy wojskowej UE (EUMAM);

30. podkreśla, że Unia musi zwiększyć finansowanie, aby wzmocnić specjalną linię budżetową dla działań związanych z polityką zagraniczną Unii, zwłaszcza na rzecz równouprawnienia płci oraz Agendy ONZ dotyczącej kobiet, pokoju i bezpieczeństwa, a także aby zapewnić spójne finansowanie inicjatyw promujących przywództwo ukierunkowane na aspekt płci, chroniących prawa kobiet oraz przeciwdziałających przemocy seksualnej i przemocy ze względu na płeć w sytuacjach konfliktu i po jego zakończeniu; podkreśla, że takie finansowanie ma zasadnicze znaczenie dla wsparcia lokalnych organizacji społeczeństwa obywatelskiego, zapewniania wsparcia ukierunkowanego na osoby, które doświadczyły przemocy uwarunkowanej płcią, oraz włączania perspektywy płci do wysiłków Unii w dziedzinie dyplomacji i bezpieczeństwa;

31. podkreśla, że według trzeciego unijnego planu działania w sprawie równości płci (GAP III) 85 % nowych działań Unii musi sprzyjać równości płci oraz wzmocnieniu pozycji kobiet i dziewcząt; wzywa ESDZ do przyspieszenia postępów w realizacji celów GAP III dzięki istotnemu skupieniu się w codziennej pracy na kluczowych obszarach zaangażowania określonych w GAP III, w tym na położeniu kresu przemocy ze względu na płeć, promowaniu zdrowia i praw seksualnych i reprodukcyjnych, praw gospodarczych i socjalnych, jak również upodmiotowieniu, równym udziale oraz przywództwie;

zauważa, że GAP III wygaśnie w 2027 r., i w związku z tym wzywa ESDZ do opracowania bardziej ambitnego GAP IV, który zapewni silniejsze powiązanie między prawami kobiet i wzmocnieniem ich pozycji a unijną polityką zagraniczną i bezpieczeństwa i który będzie gotowy do wdrażania od 2028 r.;

32. zwraca uwagę na szczególnie trudną sytuację dzieci na świecie, zwłaszcza w konfliktach zbrojnych; wyraża poważne zaniepokojenie z powodu dziesiątek tysięcy dzieci, które w 2023 r. ucierpiały na skutek konfliktów zbrojnych na całym świecie oraz doświadczyły odrażających pogwałceń i naruszeń ich najbardziej podstawowych praw; wzywa ESDZ, by uczyniła prawa dzieci centralnym elementem swoich działań;

33. przypomina o krytycznej sytuacji w zakresie praw człowieka i praw osób LGBTQI+ w wielu częściach świata; podkreśla pilną potrzebę lepszej ochrony tych praw; zwraca uwagę na centralną rolę ESDZ w promowaniu praw człowieka na całym świecie; wzywa ESDZ do zwiększenia wysiłków w tej dziedzinie;

34. uważa misję obserwacji wyborów za praktyczne i skuteczne narzędzie polityki zagranicznej, które pozostaje kluczowe dla polityki i strategii Unii w obszarze wsparcia demokracji; wzywa Unię do zapewnienia odpowiednich środków na misje obserwacji wyborów, w tym w celu rozszerzenia ich na wybory w krajach kandydujących i sąsiadujących;

Zasoby ludzkie, równość i dobrostan pracowników

35. zauważa, że na koniec 2023 r. wskaźnik obsadzenia stanowisk w planie zatrudnienia wyniósł 96,7 %; zauważa, że ESDZ zatrudniała łącznie 2 812 pracowników, w tym 1 245 urzędników, 450 pracowników zatrudnionych na czas określony, 603 pracowników kontraktowych i 514 oddelegowanych ekspertów krajowych; zauważa, że z całkowitej liczby urzędników i pracowników zatrudnionych na czas określony przez ESDZ, zarówno w jej siedzibie głównej, jak i w delegaturach, 62,5 % stanowili administratorzy, 32,8 % – asystenci i 4,8 % – pracownicy na stanowiskach sekretarskich;

36. zauważa, że na koniec 2023 r. w ESDZ pracowały łącznie 5252 osoby zatrudnione bezpośrednio przez ESDZ lub przez wykonawców zewnętrznych, z czego 46,2 % pracowało w siedzibie głównej ESDZ, a 53,8 % – w delegaturach; zauważa, że z całkowitej liczby osób pracujących w ESDZ 46,5 % stanowili pracownicy niestatutowi lub wykonawcy zewnętrzni; zwraca uwagę, że największa liczba pracowników zewnętrznych zatrudnionych przez wykonawcę zewnętrznego, ale pracujących w pomieszczeniach ESDZ, świadczy usługi w zakresie technologii informacyjnych, bezpieczeństwa i ochrony oraz opieki medycznej;

37. zauważa, że w 2023 r. ESDZ otrzymała od władzy budżetowej 36 ekwiwalentów pełnego czasu pracy, w tym 31 dotyczyło pracowników kontraktowych i pięć – oddelegowanych ekspertów krajowych opłacanych na zasadzie podziału kosztów; zauważa, że dodatkowe zasoby przydzielono na zadania związane z zarządzaniem kryzysowym, wdrażaniem Strategicznego kompasu i innymi priorytetami ESDZ; zauważa, że pod koniec 2023 r. ESDZ przydzielono dodatkowych 20 oddelegowanych ekspertów krajowych niegenerujących kosztów na potrzeby struktur Komórki Planowania i Prowadzenia Operacji Wojskowych;

38. zauważa, że do końca 2023 r. w statutowej kadrze ESDZ było 52,7 % mężczyzn i 47,3 % kobiet, co odzwierciedla niewielki wzrost reprezentacji kobiet w porównaniu z 2022 r., kiedy to 46,8 % personelu stanowiły kobiety; z zadowoleniem przyjmuje umiarkowany postęp w zakresie równowagi płci w kadrze kierowniczej wyższego szczebla, w której reprezentacja kobiet wzrosła z 6,3 % w 2022 r. do 7,6 % w 2023 r., oraz w kadrze kierowniczej średniego szczebla, w której reprezentacja kobiet wzrosła z 30,1 % w 2022 r. do 30,4 % w 2023 r.; wzywa ESDZ do zintensyfikowania starań na rzecz osiągnięcia bardziej znaczącej i widocznej równowagi płci na wszystkich szczeblach organizacji;

39. z zadowoleniem przyjmuje publikację przez wiceprzewodniczącego / wysokiego przedstawiciela i Komisję pod koniec 2023 r. sprawozdania śródokresowego z realizacji trzeciego unijnego planu działania w sprawie równości płci (GAP III), a także decyzję o przedłużeniu jego okresu obowiązywania do 2027 r. w celu dostosowania go do wieloletnich ram finansowych (WRF); uznaje znaczenie GAP III w propagowaniu równości płci jako strategicznego priorytetu w działaniach zewnętrznych Unii i zwiększaniu jego roli w tym obszarze; z zadowoleniem przyjmuje zorganizowanie pod koniec 2023 r. pierwszych szkoleń dla kadry kierowniczej wyższego szczebla z zakresu przywództwa uwzględniającego aspekt płci przez zespół ambasadora ds. płci i różnorodności;

40. z zadowoleniem przyjmuje pierwsze sprawozdanie ESDZ na temat działań w zakresie zagranicznych manipulacji informacjami i ingerencji w informacje wymierzonych w osoby LGBTIQA+, mające na celu lepsze zrozumienie taktyk związanych z zagranicznymi manipulacjami informacjami i ingerencjami w informacje oraz promowanie współpracy, w tym z ENISA, w celu ochrony społeczności LGBTIQA+; wyraża zaniepokojenie stanem praw osób LGBTIQ+ na całym świecie, a także rosnącym sprzeciwem wobec równouprawnienia płci, poszanowania praw kobiet oraz zdrowia reprodukcyjnego i seksualnego w krajach rozwijających się; wzywa Komisję i ESDZ do usunięcia tych przeszkód i priorytetowego traktowania ukierunkowanego wsparcia dla organizacji społeczeństwa obywatelskiego działających na rzecz ochrony tych praw;

41. zauważa, że w decyzji przyjętej w lipcu 2023 r. wiceprzewodniczący / wysoki przedstawiciel wyjaśnił, że maksymalny okres zatrudnienia przez ESDZ pracowników zatrudnionych na czas określony i pracowników kontraktowych wynosi osiem lat w okresie odniesienia wynoszącym 13 lat lub, w wyjątkowych okolicznościach i w interesie służby, dziesięć lat w okresie odniesienia wynoszącym 15 lat oraz że minimalny okres między kolejnym zatrudnieniem pracowników zatrudnionych na czas określony oddelegowanych z krajowych służb dyplomatycznych państw członkowskich wynosi dwa lata od rozwiązania ich ostatniej umowy;

42. zwraca uwagę, że na koniec 2023 r. spośród 1695 urzędników i pracowników tymczasowych 863 (51 %) stanowili mężczyźni, a 832 (49 %) – kobiety, co odzwierciedla niewielki wzrost w porównaniu z 2022 r.; zauważa, że wśród pracowników kontraktowych 57,4 % stanowiły kobiety, co oznacza niewielki wzrost w porównaniu z 2022 r.; ubolewa jednak, że kobiety są nadal znacząco niedostatecznie reprezentowane na stanowiskach kierowniczych wyższego szczebla, zarówno w siedzibie głównej, jak i w delegaturach, oraz są nadmiernie reprezentowane głównie na stanowiskach AST; wzywa ESDZ do publikowania informacji o płci i narodowości osób zajmujących stanowiska kierownicze średniego i wyższego szczebla; zwraca się do ESDZ o zajęcie się tą kwestią, a jednocześnie o zapewnienie poszanowania kompetencji i osiągnięć kandydatów; z zadowoleniem przyjmuje fakt, że w ramach mobilności przeprowadzonej w 2023 r. zaoferowano 42 stanowiska kierownicze w delegaturach i że liczba kobiet ambasadorów wzrosła o 12 %, przy czym w 2023 r. kobiety stanowiły 35,50 % ambasadorów (wzrost z 31,70 %), co jednak nadal stanowi niedostateczną reprezentację;

43. zauważa, że chociaż w składzie personelu ESDZ zapewniona została reprezentacja wszystkich państw członkowskich, istnieje znacząca nierównowaga kadrowa i że Belgia jest najbardziej nadreprezentowanym państwem członkowskim, przypada na nią bowiem 12,1 % łącznej liczby pracowników zatrudnionych przez ESDZ; zwraca uwagę, że znacząca nierównowaga geograficzna występuje również głównie między zachodnimi i wschodnimi państwami członkowskimi; zauważa również, że wśród kadry kierowniczej najbardziej nadreprezentowanym państwem członkowskim są Włochy, przy czym Włosi zajmują 15 % wszystkich stanowisk kierowniczych; zauważa, że spośród 141 ambasadorów Unii trzy państwa członkowskie (Węgry, Luksemburg i Malta) nadal nie mają stanowisk ambasadorów, podczas gdy Francja (22), Hiszpania i Włochy (16), Niemcy (12) i Belgia (10) mają największą liczbę ambasadorów, co oznacza, że na te pięć krajów przypada 54 % wszystkich stanowisk ambasadorów; stanowczo ponawia swój apel do ESDZ, aby nadal zapewniała należytą równowagę geograficzną w całej organizacji i na wszystkich szczeblach; ponownie wyraża również zaniepokojenie w związku z kwestią równowagi płci; zauważa, że kobiety są wyraźnie niedostatecznie reprezentowane na

stanowiskach kierowniczych wyższego szczebla, natomiast są nadreprezentowane w szczególności na stanowiskach AST; wzywa ESDZ do publikowania informacji o płci i narodowości osób zajmujących stanowiska kierownicze średniego i wyższego szczebla; zwraca się do ESDZ o zajęcie się tą kwestią, a jednocześnie o zapewnienie poszanowania kompetencji i osiągnięć kandydatów;

44. zauważa, że w 2023 r. przeprowadzono znaczną mobilność na 52 stanowiskach kierowniczych w delegaturach; z zadowoleniem przyjmuje wysiłki ESDZ na rzecz zwiększenia świadomości państw członkowskich na temat potrzeby przyciągnięcia wielu różnorodnych kandydatów na publikowane stanowiska oraz proponowania wykwalifikowanych kandydatów na stanowiska ambasadorów Unii;

45. zauważa z zadowoleniem, że w 2023 r. ESDZ przyjęła program na rzecz różnorodności i włączenia społecznego na lata 2023–2025 i szczegółowy plan działania na rzecz promowania bezpiecznego i pełnego szacunku środowiska pracy oraz podejścia zakładającego zerową tolerancję wobec molestowania; zauważa, że w sprawie obu dokumentów skonsultowano się z przedstawicielami pracowników, stowarzyszeniami pracowników i Wspólnym Komitetem ds. Równości Szans, przemianowanym na Wspólny Komitet ds. Różnorodności i Włączenia Społecznego; zauważa, że plan działania obejmuje środki przeciwdziałania molestowaniu, takie jak obowiązkowy kurs szkoleniowy w ramach e-uczenia się dla wszystkich pracowników pt. „Rozpoznawanie molestowania w miejscu pracy i reagowanie na nie” oraz obowiązkowe szkolenie dla kadry kierowniczej pt. „Jak stworzyć środowisko pracy wolne od molestowania”; wzywa ESDZ do dalszego regularnego szkolenia kadry kierowniczej i innego personelu w kwestiach różnorodności, równości, włączenia społecznego i przynależności;

46. zauważa z zaniepokojeniem, że w 2023 r. do ESDZ wpłynęły trzy wnioski o pomoc w związku z zarzutem nękania psychicznego z udziałem dwóch urzędników, co doprowadziło do wszczęcia dwóch postępowań administracyjnych, z których jedno jest nadal w toku, a drugie zamknięto nałożeniem sankcji dyscyplinarnej; zauważa, że w ramach nieformalnej procedury służba mediacyjna ESDZ rozpatrzyła 28 spraw dotyczących zarzutów nękania psychicznego i 10 przypadków molestowania seksualnego oraz że w 2023 r. zaufani doradcy rozpatrzyli 21 przypadków zarzutów nękania psychicznego i 6 przypadków molestowania seksualnego; zauważa, że w 2023 r. ESDZ przygotowała decyzję w sprawie przeciwdziałania molestowaniu personelu miejscowego w delegaturach, która została przyjęta w czerwcu 2024 r.; docenia starania podjęte przez ESDZ w celu wzmocnienia polityki przeciwdziałania molestowaniu, w tym wprowadzenie obowiązkowych modułów e-uczenia się służących zwiększaniu świadomości oraz ustanowienie „grupy zadaniowej ds. konwencji stambulskiej”, której zadaniem jest określenie środków zapewniających bezpieczniejsze miejsce pracy dla wszystkich;

wyraża jednak poważne zaniepokojenie utrzymującą się wysoką liczbą przypadków molestowania; wzywa ESDZ, aby wdrożyła silniejszą prewencję, wsparcie dla ofiar, surowsze środki dyscyplinarne w celu zapewnienia zerowej tolerancji dla molestowania i zagwarantowania bezpiecznego środowiska pracy;

47. zauważa, że w 2023 r. ESDZ wprowadziła szereg środków, aby zapewnić dobrostan fizyczny i psychiczny swoich pracowników, w tym systematyczną kontrolę stanu zdrowia wszystkich pracowników przed oddelegowaniem do delegatury, wsparcie psychologiczne i działania uświadamiające; zauważa, że w październiku 2023 r. przyjęto dwie decyzje w sprawie czasu pracy i elastycznej organizacji pracy, po czym elastyczny czas pracy stał się domyślną formą organizacji czasu pracy w siedzibie głównej ESDZ i w delegaturach dla wszystkich pracowników, z wyjątkiem kadry kierowniczej; zauważa ponadto, że na mocy tych decyzji zezwala się na telepracę przez maksymalnie dwa dni w tygodniu w siedzibie głównej ESDZ i przez jeden dzień w tygodniu w delegaturach, a także na telepracę przez dziesięć dni w roku poza miejscem zatrudnienia dla wszystkich; zauważa, że wyjątkowa telepraca przez dłuższy okres jest nadal możliwa w sytuacjach kryzysowych lub ze względów medycznych lub innych ważnych powodów;

48. wyraża zaniepokojenie, że liczba pracowników ESDZ przebywających na długotrwałym zwolnieniu chorobowym trwającym ponad 50 dni wzrosła ze 111 pracowników w 2022 r. do 171 pracowników w 2023 r., co stanowi wzrost o 54 %; zauważa, że służba medyczna wdrożyła szereg środków mających na celu zapobieganie ryzyku wypalenia zawodowego, takich jak zatrudnienie psychiatry w grudniu 2023 r. i bardziej systematyczne monitorowanie zwolnień chorobowych przez służbę medyczną, wsparcie psychologiczne i doradztwo zarówno dla pracowników, jak i kadry kierowniczej, działania uświadamiające i utworzenie sieci doradców ds. zdrowia psychicznego; podkreśla potrzebę zapewnienia przez kadrę kierowniczą sprawiedliwego podziału zadań oraz wdrożenia wytycznych i elastycznej organizacji pracy; wzywa ESDZ do przyjęcia proaktywnego podejścia do zapobiegania długotrwałym chorobom i wypaleniu zawodowemu poprzez priorytetowe traktowanie dobrostanu psychicznego swoich pracowników za pomocą skutecznych środków wsparcia;

49. zwraca uwagę, że z powodu ograniczeń budżetowych zmniejszono liczbę zatrudnianych stażystów; wzywa ESDZ do przedstawienia informacji na temat warunków pracy i wynagrodzenia stażystów w siedzibie głównej i w jej delegaturach;

Ramy etyczne i przejrzystość

50. zauważa, że w 2023 r. ESDZ poprawiła ramy etyczne i wydała nowe instrukcje, aby zakazać wyjazdów służbowych, których koszty są częściowo lub całkowicie pokrywane ze źródeł zewnętrznych, lub

ograniczyć takie wyjazdy i uniknąć ryzyka konfliktu interesów dzięki wysłaniu do wszystkich pracowników przypomnienia o etyce; odnotowuje, że ESDZ skoncentrowała się również na organizowaniu specjalnych kursów szkoleniowych na temat etyki, konfliktów interesów, kontroli wewnętrznej i przeciwdziałania nadużyciom finansowym, skierowanych i dostosowanych do różnych grup odbiorców w siedzibie głównej ESDZ i w delegaturach; zauważa ponadto, że nadal rozpowszechniano i szeroko promowano wśród nowych pracowników 16 „zasad profesjonalnego postępowania” przyjętych w 2022 r., szczególnie na kursach „Etyka i uczciwość” oraz „Polityka przeciwdziałania nękaniu i molestowaniu”; zwraca się do ESDZ, aby informowała Parlament o dalszych zmianach w jej ramach etycznych; wzywa ESDZ do zapewnienia regularnych obowiązkowych szkoleń z zakresu etyki, w tym etycznego wykorzystania sztucznej inteligencji, oraz rozliczalności;

51. odnotowuje z zadowoleniem, że w październiku 2023 r. ESDZ przyjęła nową strategię przeciwdziałania nadużyciom finansowym, która jest stosowana do wszystkich pracowników w siedzibie głównej ESDZ i w delegaturach, która powstała po szczegółowym przeglądzie ryzyka związanego z nadużyciami finansowymi i którą oficjalnie zatwierdził OLAF; z zadowoleniem przyjmuje fakt, że ESDZ dołożyła szczególnych starań, by zapewnić szkolenia i wytyczne dla pracowników, zwłaszcza za pośrednictwem utworzonej w grudniu 2022 r. komórki ds. zwalczania nadużyć finansowych; zwraca uwagę, że pracownicy ESDZ oddelegowani do delegatur Unii aktywnie uczestniczyli w serii warsztatów i seminariów służących zwiększaniu wiedzy na temat nadużyć finansowych i zapobiegania im, pracownicy nowo przydzieleni do delegatury Unii systematycznie odbywali takie szkolenia przed objęciem stanowisk, a ponadto dodatkowo zmodernizowano stronę intranetową dotyczącą przeciwdziałania nadużyciom finansowym, aby ułatwić zgłaszanie potencjalnych przypadków nadużyć i zapewnić więcej możliwości szkoleń dotyczących ich zwalczania; zwraca się do ESDZ o organizowanie obowiązkowych regularnych szkoleń z zakresu świadomości nadużyć finansowych i zapobiegania im dla wszystkich pracowników;

52. zauważa, że w 2023 r. ESDZ nie odnotowała żadnego przypadku informowania o nieprawidłowościach; z zadowoleniem stwierdza, że w 2023 r. ESDZ rozpoczęła prace nad specjalną strategią ochrony sygnalistów zgodnie z nową strategią w zakresie zwalczania nadużyć finansowych; prosi o poinformowanie Parlamentu o jej przyjęciu, które ma nastąpić w 2025 r., oraz o jej wdrożeniu w całej organizacji;

53. zauważa, że w 2023 r. ESDZ otrzymała pięć oświadczeń o braku konfliktu interesów, które rozpatrzono zgodnie z obowiązującymi przepisami; odnotowuje, że w sprawie dotyczącej członka komisji oceniającej w postępowaniu o udzielenie zamówienia subdelegowany urzędnik zatwierdzający stwierdził, że występuje potencjalny konflikt interesów, i zwolnił tego pracownika z obowiązku zasiadania w

komisji oceniającej;

54. wyraża zaniepokojenie, że w 2023 r. OLAF wszczął osiem dochodzeń, które nadal są w toku, w sprawie potencjalnych uchybień w kontekście postępowań o udzielenie zamówienia i realizacji umów, umów o udzielenie dotacji lub potencjalnych nieprawidłowości związanych z kwestiami kadrowymi; zauważa, że sprawy otwarte w 2023 r. dotyczyły urzędników, pracowników zatrudnionych na czas określony i pracowników miejscowych zarówno w siedzibie głównej ESDZ, jak i w delegaturach; zwraca się o informowanie Parlamentu o dalszych działaniach w związku z tymi dochodzeniami; zwraca uwagę, że zamknięto osiem starszych spraw dotyczących byłych i obecnych pracowników, a w pięciu przypadkach zalecono podjęcie dalszych działań; odnotowuje, że ESDZ utrzymuje regularne kontakty z OLAF-em za pośrednictwem swojej komórki ds. zwalczania nadużyć finansowych i zapewnia terminowe działania w odpowiedzi na zalecenia urzędu; zwraca się o informowanie Parlamentu o wdrażaniu zaleceń;

55. zauważa, że w 2023 r. ESDZ rozpatrzyła dziesięć wniosków złożonych przez Europejską Rzecznik Praw Obywatelskich, z czego dziewięć dotyczyło kwestii administracyjnych, a jeden – dostępu do dokumentów; podkreśla, że Rzecznik nie stwierdziła przypadków niewłaściwego administrowania ani częściowego niewłaściwego administrowania i nie wydała żadnego zalecenia dla ESDZ;

56. odnotowuje wszystkie działania podjęte w celu zwiększenia świadomości na temat działań zewnętrznych; przypomina wniosek Parlamentu o przyjęcie niezależnych przepisów wykonawczych dotyczących działań i zadań zewnętrznych w celu ochrony wizerunku i reputacji Unii, w szczególności w przypadku szefów delegatur;

57. zauważa, że jako wiceprzewodniczący Komisji wiceprzewodniczący / wysoki przedstawiciel jest związany przepisami dotyczącymi rejestru służącego przejrzystości; podkreśla, że chociaż ESDZ nie jest instytucją w rozumieniu art. 13 Traktatu o Unii Europejskiej i nie jest bezpośrednio zaangażowana w prawo Unii, odgrywa w nim jednak ważną rolę w odniesieniu do decyzji dotyczących sankcji i negocjacji międzynarodowych umów handlowych, które mają znaczący wpływ regulacyjny; zauważa, że niezwykle istotne byłoby, aby ESDZ przyjęła środki na rzecz przejrzystości, powiadomiła o nich zarząd rejestru służącego przejrzystości i przystąpiła do rejestru; zwraca się do ESDZ o publikowanie informacji na temat wszystkich spotkań z wszelkiego rodzaju organizacjami lobbystycznymi, w tym spotkań z udziałem szefów delegatur Unii, aby zwiększyć przejrzystość; apeluje o informowanie Parlamentu o wszelkich nowych inicjatywach podejmowanych przez ESDZ w celu poprawy przejrzystości; ponownie podkreśla znaczenie dalszego wzmacniania demokratycznego nadzoru nad Unią oraz utrzymania wysokiego poziomu rozliczalności i przejrzystości w jej współpracy z

organizacjami społeczeństwa obywatelskiego; zwraca się do delegatur Unii o dopilnowanie, by środki unijne przyznawane organizacjom społeczeństwa obywatelskiego i partnerom społecznym w państwach trzecich były wykorzystywane zgodnie z wartościami, strategiami politycznymi i przepisami finansowymi Unii;

58. wzywa ESDZ do przyłączenia się do unijnego rejestru służącego przejrzystości, aby ujednolicić swoje praktyki z Parlamentem Europejskim i Komisją, co zapewni pełne ujawnianie działań lobbingowych i interesów finansowych związanych z kwestiami obronnymi i dyplomatycznymi;

Cyfryzacja, cyberbezpieczeństwo i ochrona danych

59. zauważa, że wydatki na projekty informatyczne, sprzęt i cyberbezpieczeństwo zwiększyły się z 19,7 mln EUR w 2022 r. do 29,9 mln EUR w 2023 r., co oznacza wzrost o 52 %; zwraca uwagę, że w 2023 r. ESDZ rozpoczęła ważne projekty w dziedzinie cyfryzacji, takie jak platforma współpracy HIVE dla wszystkich użytkowników w siedzibie głównej i w delegaturach, oraz wprowadziła system służbowych komunikatów i informacji niejawnych (EC3IS) w siedzibie głównej ESDZ przed jego stopniowym uruchomieniem w newralgicznych delegaturach i połączeniem go z odpowiednimi systemami w Komisji i w Radzie;

60. odnotowuje, że w 2023 r. ESDZ zaczęła prowadzić i kontrolować środowisko AI, aby umożliwić wprowadzenie kompletnego modelu zarządzania AI; zauważa, że ten etap techniczny był punktem wyjścia do przyjęcia wytycznych w sprawie stosowania generatywnej AI i strategii w dziedzinie AI w 2024 r., a także do weryfikacji poprawności koncepcji; zwraca się o informowanie Parlamentu o pracach nad strategią w dziedzinie AI;

61. stwierdza, że w ramach wdrażania Strategicznego kompasu na rzecz bezpieczeństwa i obrony z 2022 r. ESDZ była zaangażowana w przyjęcie głównych dokumentów politycznych i narzędzi związanych m.in. z cyberobroną, cyberdyplomacją, zagrożeniami hybrydowymi, ingerencją zagraniczną i manipulacją informacjami; zauważa, że wewnętrznie ESDZ nadal poprawiała zdolności w dziedzinie cyberbezpieczeństwa za pośrednictwem rekrutacji wyspecjalizowanego personelu i organizowała działania podnoszące świadomość na temat cyberbezpieczeństwa dla różnych odbiorców, w tym zespołu ds. zarządzania bezpieczeństwem, członków delegatur, nowych pracowników i kierowników; zwraca się do ESDZ, aby zapewniła wszystkim pracownikom regularne obowiązkowe szkolenia z cyberbezpieczeństwa; apeluje o dalsze zwiększanie wsparcia Unii dla Mołdawii w zwalczaniu dezinformacji, zagrożeń hybrydowych i cyberataków; wzywa delegaturę Unii w Mołdawii, aby wzmogła wysiłki na rzecz promowania bardziej proaktywnej i skutecznej strategii komunikacyjnej dotyczącej perspektywy

członkostwa w UE, w tym działań informacyjnych w języku rosyjskim;

62. z zadowoleniem przyjmuje ustanowienie partnerskiej misji Unii Europejskiej w Mołdawii (EUPM Moldova); podkreśla zasadniczą rolę EUPM Moldova oraz wzywa UE i jej państwa członkowskie do przedłużenia mandatu misji po maju 2025 r., a zarazem zwiększenia zasobów, aby wzmocnić jej skuteczność;

63. z zaniepokojeniem zwraca uwagę, że w 2023 r. ESDZ odnotowała za pośrednictwem systemu monitorowania incydentów i zdarzeń związanych z bezpieczeństwem (SIEM) ponad 29 623 cyberataki, przy czym potwierdzono, że 92 incydenty były cyberatakami; zauważa, że cztery cyberataki wywarły wpływ na operacje ESDZ, a tylko jeden z nich miał poważne konsekwencje; ostrzega, że ESDZ jest bardzo prawdopodobnym celem dla dysponujących znaczącymi zasobami podmiotów, w tym sponsorowanych przez obce państwa, dążących do zakłócenia funkcjonowania instytucji Unii; stwierdza, że centrum monitorowania bezpieczeństwa ESDZ (SOC) jest kluczowym podmiotem monitorującym zagrożenia w czasie rzeczywistym i identyfikującym słabe punkty systemu; zwraca się do ESDZ, by nadal uwzględniała potrzebę prowadzenia działań w zakresie dyscypliny cybernetycznej i podnoszenia świadomości użytkowników jako kluczowych elementów jej ram cyberbezpieczeństwa; podkreśla, jak ważne jest, by ESDZ nadal traktowała priorytetowo cyberbezpieczeństwo i ograniczanie zagrożeń hybrydowych przy jednoczesnej ścisłej współpracy z innymi instytucjami Unii i państwami członkowskimi w celu identyfikowania takich zagrożeń i przeciwdziałania im;

64. zauważa, że w 2023 r. ESDZ podjęła działania następcze w związku z jednym dochodzeniem Europejskiego Inspektora Ochrony Danych przeprowadzonym w reakcji na wniosek pracownika dotyczący publikacji jego danych osobowych w unijnym wykazie internetowym; odnotowuje, że sprawę, która toczyła się od 2018 r., rozpatrzono w 2023 r. i zamknięto w 2024 r. z pozytywnym wynikiem dla ESDZ; zwraca uwagę na działania informacyjne ESDZ i wydane przez nią wytyczne mające na celu zapewnienie równych warunków działania w dziedzinie ochrony danych w jej sieci, w szczególności wspólny przewodnik dotyczący korzystania z narzędzi AI stron trzecich z podwójnej perspektywy ochrony danych i cyberbezpieczeństwa;

65. zauważa, że walka z zagranicznymi manipulacjami informacjami i ingerencją w informacje pozostała priorytetem ESDZ w 2023 r.; z zadowoleniem przyjmuje zatwierdzenie przez Radę Europejską w grudniu 2023 r. zestawu narzędzi dotyczących zagranicznych manipulacji informacjami i ingerencji w informacje, którego filarami są orientacja sytuacyjna, budowanie odporności, zakłócenia i reakcje dyplomatyczne; odnotowuje, że w 2023 r. ESDZ zwiększyła analityczne zdolności gromadzenia dowodów dotyczących zagranicznych manipulacji informacjami i ingerencji w informacje

oraz reakcji na rosnącą liczbę incydentów i zagrożeń, zwłaszcza w okresie poprzedzającym wybory europejskie w 2024 r.; zauważa, że ESDZ rozpoczęła również nowe sztandarowe projekty, aby zwiększać wiedzę na temat rosyjskiej dezinformacji i jej przeciwdziałać, np. inicjatywę EUvsDisinfo, która w 2023 r. dotarła do około 20,3 mln osób, oraz aby tworzyć zrównoważone partnerstwa na rzecz walki z zagranicznymi manipulacjami informacjami i ingerencjami w informacje na całym świecie; wzywa ESDZ, aby wraz z Komisją przeznaczyła odpowiednie zasoby na skuteczne zwalczanie zagranicznych manipulacji informacjami i ingerencji w informacje; popiera zobowiązanie do ustanowienia „europejskiej tarczy demokracji" w celu wykrywania, śledzenia i usuwania kłamliwych treści w internecie, a tym samym wzmocnienia zdolności Unii do przeciwdziałania zagranicznym manipulacjom informacjami i ingerencjom w informacje oraz zwiększenia swojego wsparcia dla ochrony demokracji w państwach trzecich, w szczególności w sąsiedztwie Unii; wzywa ESDZ i delegatury Unii w państwach trzecich do dalszego wzmacniania swoich zdolności do walki z dezinformacją i propagandą w kontekście unijnej WPZiB oraz do zwalczania takiej dezinformacji i propagandy; wzywa ESDZ do wzmożenia starań na rzecz wzmocnienia pozycji obywateli w całej Unii w walce z zagranicznymi manipulacjami informacjami i ingerencjami w informacje;

Budynki i ochrona

66. zauważa, że w 2023 r. linię budżetową 3 0 0 3 dotyczącą budynków i związanych z nimi kosztów zwiększono o 19 mln EUR, ale mimo to ważne prace konserwacyjne odroczono; wyraża głębokie zaniepokojenie, że nagromadzenie potrzeb związanych z utrzymaniem i bezpieczeństwem stanowi poważne wyzwanie dla ESDZ w odniesieniu do sposobu bezpiecznego i skutecznego funkcjonowania sieci delegatur i zapewnienia należytej staranności wobec personelu delegatur; zwraca się do ESDZ, aby opracowała wieloletnie plany awaryjne dotyczące utrzymania i bezpieczeństwa budynków;

67. zauważa, że ESDZ zajmuje nieruchomości, którymi również zarządza, o powierzchni około 87 618 m² w siedzibie głównej i 379 300 m² na całym świecie, z czego 174 to budynki biurowe, a 152 – rezydencje ambasadorów; odnotowuje, że w 2023 r. ESDZ przedstawiła władzy budżetowej dokument roboczy określający jej politykę zakupów, której stan obecny to 22 % budynków biurowych i 20 % rezydencji ambasadorów, co zapewnia optymalne wykorzystanie środków finansowych;

68. zauważa, że polityka zakupu nieruchomości dla delegatur Unii z kwietnia 2023 r. oraz dokument roboczy w sprawie polityki ESDZ dotyczącej nieruchomości na 2024 r. służą osiągnięciu najkorzystniejszego długoterminowego rozwiązania dla budżetu Unii;

podkreśla, że żaden z tych dokumentów nie zawiera żadnych pomysłów na zmniejszenie liczby delegatur lub tworzenie centrów regionalnych; wzywa ESDZ, by informowała Parlament o wszelkich możliwych przyszłych zmianach w tym kierunku;

69. zwraca się do ESDZ, aby utrzymała istotną sieć delegatur na całym świecie zatrudniających odpowiednią liczbę pracowników w celu poprawy jej możliwości docierania do państw trzecich;

70. zauważa z zaniepokojeniem, że te ograniczenia budżetowe mogą prowadzić do nadmiernego zamykania ambasad Unii i odraczania instalacji systemów zabezpieczeń w szeregu delegatur Unii, co osłabia zdolność ESDZ do wypełniania mandatu i obrony wartości Unii oraz odpowiedniego wywiązywania się z obowiązku dochowania należytej staranności wobec całego personelu delegatur; wzywa państwa członkowskie, by zapewniły ESDZ i Komisji wystarczające finansowanie, co pozwoli Unii utrzymać nienaruszoną sieć delegatur jako symbol jej globalnego zaangażowania;

71. zauważa, że od 2020 r. ESDZ wybiera w polityce zarządzania biurami elastyczne koncepcje biur opartych na współpracy zarówno w siedzibie głównej, jak i w delegaturach; odnotowuje, że ESDZ rozpoczęła remont kompleksu Schuman, począwszy od szóstego i siódmego piętra, aby zapewnić efektywniejsze wykorzystanie przestrzeni biurowej; zauważa ponadto, że w 2023 r. ukończono centrum reagowania kryzysowego ESDZ w budynku Schuman; zwraca uwagę, że koncepcję przestrzeni biurowych opartych na współpracy zastosowano w nowych siedzibach sześciu delegatur;

72. przyjmuje z zadowoleniem, że ESDZ dokłada wszelkich starań, by jej budynki były dostępne dla osób z niepełnosprawnościami i o ograniczonej możliwości poruszania się; zauważa, że budynek Belmont w Brukseli spełnia już wymogi prawne dla budynków bez barier oraz że w planach remontu kompleksu NEO również uwzględniono potrzeby użytkowników z niepełnosprawnościami i o ograniczonej możliwości poruszania się; przyjmuje z zadowoleniem, że w przypadku delegatur w procedurach ESDZ przewidziano budowę bez barier jako kluczowe kryterium wyboru nowych budynków biurowych;

Środowisko i zrównoważony rozwój

73. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że w 2023 r. ESDZ nadal wprowadzała system ekozarządzania i audytu (EMAS/EMS) i w szczególności utworzyła komitet sterujący ds. środowiska oraz przyjęła politykę ochrony środowiska i odpowiednią strategię komunikacyjną, podkreślające zaangażowanie ESDZ w zrównoważone pod względem środowiskowym zarządzanie nieruchomościami; zwraca uwagę, że w 2023 r. komitet sterujący EMAS pracował nad nowymi celami, które mają umożliwić dalsze

zmniejszenie śladu węglowego do 2030 r.; odnotowuje, że zatwierdzone środki obejmują ograniczenie zużycia gazu ziemnego o 35 %, ograniczenie o połowę zużycia papieru i wody oraz ilości odpadów, zwiększenie odsetka krótko- i średniodystansowych lotów w klasie ekonomicznej w podróżach służbowych oraz lepsze wykorzystanie zielonych zamówień publicznych;

74. wyraża zadowolenie, że ESDZ zaczęła wprowadzać do nowych umów o współużytkowaniu klauzule dotyczące zrównoważoności, obejmujące zarówno działania obowiązkowe, jak i dobrowolne praktyki; zauważa, że w już obowiązujących umowach o współużytkowaniu nie dodaje się wyraźnych klauzul dotyczących zrównoważoności, lecz wymienia jako nadrzędną zasadę, że wszystkie strony przestrzegają procedur i praktyk stosowanych w lokalnym kontekście unijnych pomieszczeń biurowych;

75. odnotowuje, że w 2023 r. ESDZ kontynuowała prace nad polityką na rzecz bardziej ekologicznych dojazdów do pracy i bardziej zrównoważonych podróży pracowników, w związku z czym w 2024 r. przyjęła takie istotne środki jak zwiększenie do 90 % stawki zwrotu kosztu abonamentów na transport publiczny dla wszystkich pracowników rezygnujących z miejsc parkingowych oraz cel, zgodnie z którym co najmniej 60 % kilometrów podczas podróży służbowych samolotem powinno przypadać na klasę ekonomiczną;

76. podkreśla znaczenie silnego zaangażowania politycznego, dwustronnej presji oraz dyplomacji publicznej i kulturalnej w celu propagowania wartości Unii i zwalczania dezinformacji; podkreśla potrzebę solidnej i odpornej służby zewnętrznej dysponującej wyraźnym przywództwem politycznym, aby sprostać obecnym wyzwaniom i zapewnić spójność polityki zagranicznej Unii; wzywa delegatury Unii do zwiększenia wsparcia dla prawdziwie demokratycznych podmiotów i społeczeństwa obywatelskiego na Bałkanach Zachodnich, przy jednoczesnym stanowczym i publicznym potępieniu działań podmiotów nieliberalnych i niedemokratycznych, które są sprzeczne z interesem Unii, oraz do dopilnowania, by wdrażanie finansowania z Instrumentu Pomocy Przedakcesyjnej (IPA) III było zgodne z celami Unii; wzywa delegatury Unii w regionie, by stosowały bardziej wiarygodne podejście bazujące na osiągnięciach i kryteriach kopenhaskich, zwłaszcza praworządności, demokracji i ochronie praw człowieka, zważywszy szczególnie na ograniczone postępy niektórych krajów Bałkanów Zachodnich;

77. z zadowoleniem przyjmuje doskonałą współpracę ESDZ z takimi organami jak OLAF, Prokuratura Europejska, Trybunał i Europejski Inspektor Ochrony Danych, która znajduje odzwierciedlenie w regularnych spotkaniach i wymianie informacji; odnotowuje zawarcie specjalnych ustaleń roboczych w czerwcu 2024 r.; wzywa jednak ESDZ do zinstytucjonalizowania współpracy strukturalnej z tymi organami oraz do zapewnienia mechanizmów wykrywania

systemowych nadużyć finansowych w finansowaniu działań zewnętrznych Unii, zwłaszcza na obszarach o wysokim ryzyku konfliktu i w państwach niestabilnych;

Współpraca międzyinstytucjonalna

78. zauważa, że w 2023 r. Parlament, Rada i ESDZ kontynuowały dyskusje techniczne dotyczące zastąpienia porozumienia instytucjonalnego między Parlamentem a Radą z 2002 r. w dziedzinie wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa; ubolewa, że w 2023 r. odbyło się tylko jedno posiedzenie techniczne, po którym Rada nie zdołała osiągnąć porozumienia w sprawie zaproponowanych rozwiązań kompromisowych;

79. odnotowuje, że w 2023 r. ESDZ rozpoczęła negocjacje w sprawie porozumienia roboczego z Prokuraturą Europejską, które podpisano w 2024 r.; stwierdza, że w porozumieniu tym uwzględniono szczególny kontekst działania ESDZ i położono nacisk na ochronę i poufność informacji oraz ochronę immunitetu pracowników;

80. zauważa, że w budżecie na 2023 r. ESDZ przeznaczyła 990,5 mln EUR na projekt pilotażowy mający na celu uruchomienie Europejskiej Akademii Dyplomatycznej, w ramach której 50 młodych dyplomatów z państw członkowskich i instytucji Unii jest szkolonych w dziedzinie polityki zagranicznej i bezpieczeństwa Unii, aby stworzyć prawdziwy europejski korpus dyplomatyczny wspierający politykę zagraniczną i interesy zewnętrzne Unii; zachęca do tej inicjatywy jako kroku w kierunku wspierania spójnego i dobrze wyszkolonego europejskiego korpusu dyplomatycznego, który może skutecznie reprezentować i bronić wartości i interesów Unii na arenie międzynarodowej; podkreśla konieczność zwiększenia widoczności Europejskiej Akademii Dyplomatycznej we wszystkich państwach członkowskich oraz wzmocnienia jej roli i zdolności;

81. wyraża zadowolenie, że w 2023 r. ESDZ zacieśniła współpracę z Europejskim Rzecznikiem Praw Obywatelskich (ERPO), aby zwiększyć wśród swoich pracowników znajomość zasad dobrej administracji; zauważa, że nowy poziom współpracy obejmuje zaproszenia do prezentowania pracy ERPO na seminariach ESDZ poprzedzających oddelegowanie oraz na dorocznych seminariach dla pracowników ESDZ;

Komunikacja

82. podkreśla, że ESDZ dysponuje budżetem w wysokości 22,2 mln EUR z szeregiem linii budżetowych obejmujących publikacje, wydarzenia, komunikację strategiczną, działania informacyjne i kontakty z prasą; przyjmuje z zadowoleniem, że występowanie w obronie demokracji i praworządności pozostało priorytetem ESDZ, m.in. dzięki przeciwdziałaniu zagranicznym manipulacjom informacjami i ingerencjom w informacje za pomocą wzmocnionych strategii

politycznych i instrumentów;

83. zwraca uwagę na wzrost liczby naruszeń wolności religii na całym świecie; w związku z tym wzywa ESDZ do zapewnienia swoim pracownikom odpowiednich zasobów (w tym w drodze kursów szkoleniowych) w państwach, w których nie ma wolności religii lub w których wolność religii jest ograniczana, w celu włączenia się do dyskusji na ten temat z odpowiednimi organami na wszystkich szczeblach w krajach, w których naruszana jest wolność religii, oraz do uczynienia z tej kwestii głównego celu jej działań zewnętrznych;

84. zauważa, że ESDZ dociera do ogółu społeczeństwa za pośrednictwem działań komunikacyjnych obejmujących wydarzenia publiczne, dni otwarte i przyjmowanie grup odwiedzających; odnotowuje, że w 2023 r. ESDZ rozpoczęła za pośrednictwem różnych kanałów kilka tematycznych kampanii komunikacyjnych na temat wsparcia dla Ukrainy, konsekwencji rosyjskiej wojny napastniczej przeciwko Ukrainie i poszanowania wartości Unii; z zadowoleniem przyjmuje fakt, że sprawa Ukrainy pozostaje jednym z priorytetów ESDZ; zwraca uwagę, że w 2023 r. ESDZ umocniła swoją obecność w mediach społecznościowych i zwiększyła liczbę obserwujących na platformie LinkedIn o 41,5 %, na Instagramie – o 13,8 %, na Twitterze – o 5,4 %, a na Facebooku – o 4,7 %; wzywa ESDZ, aby usprawniła informowanie obywateli państw trzecich o polityce Unii i wzmocniła działania koordynacyjne mające na celu zwiększenie widoczności projektów finansowanych przez Unię, w szczególności w krajach kandydujących, w celu przeciwdziałania próbom osłabienia wysiłków Unii przez podmioty działające w złym zamiarze;

85. pochwala zaangażowanie ESDZ w instytucjonalną kampanię komunikacyjną Parlamentu dotyczącą wyborów europejskich w 2024 r., a w szczególności kampanię informacyjną na temat możliwości głosowania w wyborach europejskich, zwłaszcza za pośrednictwem sieci delegatur, skierowaną do 25–30 mln obywateli europejskich mieszkających w państwach trzecich; zauważa, że kampania ta dotarła do 11 mln odbiorców za pośrednictwem 26 kampanii wideo i ponad 2000 postów w mediach społecznościowych;

86. podkreśla wkład ESDZ w nadrzędne wysiłki Unii, by okazywać niezachwiane wsparcie dla Ukrainy za pośrednictwem takich inicjatyw jak kampania #StandWithUkraine i takich ukierunkowanych projektów informacyjnych jak Faces of Ukraine, Art. vs War i Share Your Light;

87. nadal zachęca delegatury Unii do współpracy z podmiotami lokalnymi, organizacjami społeczeństwa obywatelskiego i partnerami społecznymi w państwach trzecich oraz do promowania ich, aby pobudzić dialog społeczny oraz dialog dotyczący praworządności, praw podstawowych i walki z korupcją; odnotowuje, że w 2023 r. w ramach programu tematycznego dla organizacji społeczeństwa

obywatelskiego, na podstawie którego Unia zawiera partnerstwa z rozliczalnymi i przejrzystymi organizacjami, przeznaczono 50 mln EUR na unijny system na rzecz otoczenia sprzyjającego działalności społeczeństwa obywatelskiego służący monitorowaniu i promowaniu przestrzeni społeczeństwa obywatelskiego w 86 krajach partnerskich.